

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius in I. part - Cod. Ettenheim-Münster 450

Augustinus, Aurelius

[S.l.], 1583

[urn:nbn:de:bsz:31-138211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138211)

EM
450

~~U. B. Th. 29~~
EM 450

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK KARLSRUHE
Handschriften

Standort:	Inhalt:	Zeit:	Wert:	
Stadtbibliothek 450	P. Augustinus, Commentarius in I. part. S. Thomae ... S. Thomae 99.	1583	500 M.—	
Entleiher	Ort	entl. am	zurück am	Bemerkungen
Dr. Fr. Heymüller	Münden	15. VIII. 36	28. VII. 36	

Ad Thom. 1. Indus ex fide iuit, et Joan. 6. qui audit a patre meo et Iam et pa-
 tres docent de ea fide que uiribus humanis non pot. cognosci. et Ambros. 1. officio cap. 7.
 et lib. 10. ep. 84. ad Veneriadem. et lib. 19. de uocatoe geniu cap. penultimo. et lib. 2. cap.
 1. Orystost. hom. de fide et lege natura. et hom. 32. in Joan. Hiero. sup. 7. caput ad
 Gallat. lex igit. noster pedagogus fuit et ad Ephes. 3. in illud, habitare ebram per
 fidem et Aug. lib. 13. Trinitat. c. 7. 9. et 10. et ep. 49. ad Deogratias q. 29. et
 ep. 57. ad Vardam. 79. q. 3. ep. 95. et 83. 99. q. 67. Et sic possum addi alij qui ad
 et presertim quod mysticam Trinitatis negant. humanis uiribus posse cognosci, sed solum fide et re-
 latione diuina.

Deinde ex d. Thoma hic et p. contra gentes cap. 5. Agens per intellectum debet agere et percipi,
 tione finis, sed finis hominis naturalis cognosci no. potest, q. aliter posset, ex Esai. 54. oculus no.
 uidit. Sicut 1. deum nemo uisus unq., et quia finis ultimi boni est clara dei uisio, quam et homini
 possibilis naturalis cognosci no. potest, et forte nulla de re pot. fieri inter philosophos et opinio,
 nec et errores, quot de hac re. 2. plura et media homini ad salutem necessaria no. possunt na-
 turali ratione cognosci, ut patet de gra. de merito, de penitentia peccatorum et sine quibus tamen nos
 non posse salutem consequi tradunt scripturae. Sic et certissimum est non cognosci a nobis nos
 multa de deo scire reuelatione ut dicit Job 11. et Sapientia 28. Sapientia ubi inuenitur. et ex
 Job 36. Ecce deus magnus uincens sciam nostram. psal. 50. incerta et occulta sapientia et
 Ecclesiast. 3. plura supra sensum et Baruch 3. quia hominum potest scire et p. Cor. 13. Ex
 parte cognoscimus et dedit aut ratione d. Thomas 1. con. gen. c. 3. Cur multa de deo a nobis
 naturaliter cognosci non possunt, tu q. cognitio rei pendet ex cognitioe quidditatis, ea aut nos laet.
 tu q. quo superior et intellectus eo plura cognoscit, unde plura cognoscit de deo intellectus angelicus et
 humanus, et diuinus et scilicet. 3. Ex 3. contra gen. cap. 12. cognitio debet et pro-
 portionata natura, et homini ad consequendum ultimum finem necessarium est esse supernaturale et
 gratiam, q. et indiget cognitione superna. 4. Ex eodem d. Thoma ibidem, et Henrico in
 summa quest. 2. omne agens ante formam pfectam inducit dispositionem et formam imperfectam, q. an-
 te introducatur pfecta forma clara uisionis dei, oportet hominem disponi per aliam imperfectam
 cognitionem. 5. Ad ultimum finem consequendum, oportet eleuari uoluntate et dona superna
 et et intellectum. Ultimo desiderium quod fieri omnibus commune est habendi aliquam cognitionem reue-
 latoriam, ratio uidetur esse necessaria, unde forte factum est, ut gentes adeo fuerint deiti deoq. responsis,
 uaticinjs et cum enim naturalem cognitum no. sibi sufficere animaduertent, rudes ad huiusmodi ex-
 terna confugiabant. Neq. id dico, quod patet et in homine appetitu ad hanc cognitionem, aut hanc
 homini deberi, ut putant Henrici art. 2. q. 5. quia existimo ad nihil supernate esse
 potentia hominis naturalis et suo loco dicam. Sed tuo patet ex argum. hoc colligi imperfectioe
 et insufficientia cognitionis ratio, unde fit ut homines alios cognitionis indos querant, et quos
 cumq. claros audientie accipiant, et ideo a demone et auaritia, responsa et decipiant
 Quous tu modus implendi ista imperfectioe et p. reuelatione diuina, que tu non nisi deo
 reuelante cognoscitur.

II. CONCLUSIO. Doctrina reuelata est uisio ad multa. I. quoad ea que
 naturali cognosci possunt, et in primis ipdem ad ea reia q. indicat d. Thomas p. contra gen.
 cap. 4. et hic. 1. quia huiusmodi cognitio a paucissimo habet, dicit id ex naturali aliquo
 impedimento contingat, dicit ex alijs causis, sicut ex negligentia. Deinde q. pauci illi id
 non nisi post longi temp. assequit, deum habet incerta et multis errorib. admixta,
 quod

quod totidem innumera diffusiones et errores philosophorum gentilit. vnde Iustinus oras: paratena
 ad gen. Eusebius de preparat. Evangelii, Clemens in Stromat. non facti d. et multi eorum hanc ignorantiam cor,
 mouerunt, vnde Arcesidas Academicus dicebat vocal p'diam consistere in hoc, quod quis sciat se nihil scire,
 et, ut refert Lactantius sup. et Socrates, eo se sapientiora ceteris se dicebat, q. ea ignorabat, se nescire pro,
 fuerat ex Iustino sup. 2^a Utilitas, et incipimus de eo que decet, q. tunc fit, qn intelligimus eu
 et sup. ea id quod a nobis cogitari possit, tunc aut d. cognoscimus, qn aliquid de eo nobis reuelat, sup nostram
 rationem. 3^a ad captiueitatem presumptam inuenit, q. fit de aliqua rebus de deo reuelant, q. aduerent non
 potuit a nobis cognosci, ideo 2^a Corin. 10. percipit et captiuem meum in teum. 4^a et intellectus no
 maxime effectum consequatur, nali est Arist. p. de partib. c. 1. malig d. de superioribus pauca a obtine cog. q. 1. q. 2.
 5^a et q. hanc vel amicitia ad deo ineamus, vel inital cognoscimus. vnde Ioan. 15. ideo amicos dixi vobis, q. 6.
 q. per merita nostra. Ioan. 20. Deum q. no viderunt re

III^a CONCLUSIO. Veritas hac e omnia seculum antiquis, q. bant id plures patres, q. ostendit
 apertus nos e multo antiquiores philosophis gentilit. Clem. p. Stromat. Eusebius lib 10 Preparat. c. 3. Tertull
 apoloq. ad gen. c. 19. Aug. 18 ciuitat. c. 37. Si aut de Græcorum philosophis loquamur, p. omnia fuit Pytha,
 goras, q. fuit floruisse or. olympide post soluta captiuitate Indoy, cu in ex vris p. hanc vlti ante fue,
 cit. si vero loquere de sapientibus quos p. fuit Thales, si fuerit temp. Cyri Dorsey regis, q. 70 annis post ca,
 p. iustate regnauit. Et secun. de Legislatoribus, poetis, artium inuentoribus et ipso dicit loquamur, istis omnibus an
 tequirit d. nostri Moses, quam Lophyris inq. fuisse ante temp. Semiramitis = 800 annis ante tempora He,
 ian.

Handwritten notes in a cursive script, likely a continuation of the philosophical or historical discussion. The text is dense and difficult to decipher due to the cursive style and some fading. It appears to be a personal commentary or a detailed note related to the printed text above.

2. Modus
 Dividi
 3. Modus
 Dividi
 2. Sect.
 vngas

[Handwritten notes in Latin, including references to 'De Theologia', 'De Scientia', and 'De Veritate'. The text is dense and difficult to read due to cursive script.]

Pro solutione nota 1° loqui nos hic no de Theologia ut dicitur in cogniti^o articulo fidei immediate a deo
 auctore, sed de Theologia scholastica q^{ue} eodem articulo aliquo^o probat et defendit, et ex iudicialibus
 conclusionibus deducit, sic ut est modus procedendi scientificus, neg. est difficultas de Theologia s^{ed} se^{co}nd^o,
 de qua sola na^m obedi^o et ipsa^m veritatem, q^{ui} hinc ex na^m sua s^{ed} se habet maximal^{em} evidentiam, ut
 patet in deo et beatis, sed difficultas est de Theologia n^{ost}ra q^{ue} n^{ost}ri articulo^o resolutio.
 Nota 2° quoniam requiruntur ad veram rationem scie^{nti}e et subalternatio^o a logico est potentia. Ego in
 suppono ad veram rationem scie^{nti}e quam hic inquiremus requiri aliquam evidentiam, unde o^{mn}es auctores p^{ro}
 scie^{nti}e, ut ostendant Theologiam e^{ss}e sciam, conant in ea aliqua^m evidentiam invenire. Quaed subal-
 ternatio^o veris de ea tantu^m nobis hic debet e^{ss}e q^{ui}stio q^{ue} illud saltem officiat, ut subalternata ex
 principio evidenter notis in subalternante procedens, in de constituat^{ur} p^{ro}p^{ri}e et formate scie^{nti}e.
 Nota 3° si cu^m tota hac difficultas an Theol^{og}ia scie^{nti}e pendat ex ea, an habeat aliqua^m evidentiam. Con-
 sequer^{ur} imaginari possumus e^{ss}e evidentiam s^{ed} tres modos dicendi p^{ro} scie^{nti}e, q^{ui} in habeat evidentiam sci-
 entiam, q^{ui} q^{ui} constat noⁿ habere in se ipsa, ideo habeat saltem in superiori scie^{nti}e dei et beatoru^m. 2°
 ut habeat evidentiam in se ipsa q^{ue} aliquid lumen suis v^{er}is p^{ro}p^{ri}e, quod nobis tribuit ut noⁿ solum credamus
 sed et intelligamus mysteria fidei, et ut habeamus illo^{rum} evidentiam, q^{ui} ut habeamus evidentiam ex v^{er}is,
 n^{ost}ris q^{ui}bus, vel articulo^o fidei demonstrant, vel saltem evidenter demonstrant^{ur} credibiles, et evidenter solu-
 unt argumenta contraria, verico^o ex hanc v^{er}is difficultati solutio^o habebit et solutio^o n^{ost}ra diffi-
 cultas. 3° si p^{ro} Theologia n^{ost}ra neg. est p^{ro}p^{ri}e et neci subalternata scie^{nti}e dei et beatoru^m, neg. rone
 huius subalternatio^o est veris et formate scie^{nti}e. probat, q^{ui} ad hanc v^{er}is subalternatio^o qua subalternata
 constituit^{ur} veris et formate scie^{nti}e rone subalternatio^o, illud necessario requirit, ut p^{ro}p^{ri}e evidentiam
 nota in subalternante accipiant^{ur} eadem rone evidenter nota formate in ipsa subalternata, et ut

haec evidens cognitio principiorum non est formata in subalternata, sed hoc modo non se habet una Theologia
respectu Theologiae Dei quod est illius probare, quod tota cognitio conclusiva intrinsece pendet ex cognitione prin-
cipiorum, unde fit, ut si principia non sunt evidenter nota, neque conclusio ex illis deducitur erit eui-
denter nota, quod si conclusio in aliqua scientia est evidenter nota, et in eadem debet procedere ex prin-
cipio evidenter notis, quod debet assumi in illa scientia ad probandam eam conclusionem et evidenter nota
aliqui non gignuntur conclusio evidenter nota, quod ut et in subalternata faciant formata evidenter
notam conclusionem, debent in eadem intrinsece assumi et evidenter nota, unde fit, si quis habeat
solum subalternatam sine subalternante, is vix non habeat scientiam, quod in hoc non est evidens notitia
principiorum, quod in hoc non est evidens notitia conclusionum, quod nec scientia, aliqui vero fides est scientia, quod
quod vix credit, aliter videt, et idem est, ac si diceremus eadem videre, quod quod ipse credit aliter videt.
Iam dico si principia sunt evidenter nota in una scientia non in alia. Ex quo inferitur, quod ad
hanc ipsam subalternatam, necessarium est, ut subalternans et subalternata nota sint scientia essentialiter
distincta, alioquin principia propria quae sunt in subalternante non poterunt assumi in subalternata,
inter scientias enim genere distinctas non datur transitus principiorum, ex quo sequitur omnem formale
subalternantis debere esse omnem subalternatum, superaddita tamen differentia accidentali, quod et se
habent omnia ista et scientia, si quod scientia non differunt genere vel essentialiter, neque et omnia differunt.
Minor probat, quia Theologia nostra ut sic videtur tamen principiorum creditis et revelatis et conse-
quenter incidentibus, quod ratio fidei et revelabilitatis non est accidentalis sed maxime essentialis
una Theologia a qua constituitur, specificatur et distinguitur, quod non assumit una Theologia prin-
cipia fidei formata et evidenter nota, sed ut credita et incidentia, imo est hoc sua intrin-
seca ratione excludit illam evidenter notitiam, quo fit, ut ex eadem ratione formali revelabilitatis
essentialiter distinguitur a scientia Dei et beatorum, et non solum non includat, sed et ex sua ratione
excludat formale illius omnia et evidenter nota. Ad id, quod si loquamur de Theologia secundum
se, sic est perfectissima scientia quaedam, et quia haec ipsa Theologia, et quoad omnem et quod,
ad ipsas veritates est vera in nobis, ideo vere possumus dicere, Theologia non quidem
nostram sed eam quae in nobis est secundum se et secundum suam rationem, et scientiam, quod habet summa
evidentia secundum in Deo et et Thomas tamen loquitur de Theologia quae in nobis est, non de nostra
et nostra, et ratio quod ab ipso affert ad probandum aliam scientiam, est desumpta ex Theologia secundum
se, quod si affert exemplum subalternantis et subalternata, non est quod exordines et omnia
eandem rationem, sed quod quoad aliquid erat ratio apud exemplum ad explicandum hoc, quod est
singulare in Theologia, non conclusio non talis est contra Thomas contra discipulos eius.
Ex hoc infero, Theologia nostra neque est subalternata ulli humanae scientiae, neque est aliqua
illarum sibi subalternare, quod saltem ex genere cognitionis essentialiter distinguitur ab omnibus scientiis,
quomodo autem de habeat quoad omnem, suo loco dicat. Non nego tamen aliquo modo humanas
scientias illi subijci, tamen quod est de universalissimae omnia, tamen quod est regula veritatis omnium huma-
narum scientiarum, quod si autem aliqua ab ipso accipit, id non facit ut inferior, sed potius toti-
tus illis tantum instrumentis.

DICO 2° praeclarum lumen et habitum fidei est in nonnullis fidelibus quoddam humanum clarum
et superius ipsa fide, et habitus quidam non solum acquisitus sed et infusus, quo mysteria
fidei non tamen ordinantur, sed et aliqua ratione intelligunt, tamen non habet tantam evidentiam ut
sit vere et formata scientia. Vltimo igitur tria. primum est, quod potius supponit in nonnullis
fidelibus et habitum quendam acquisitum, quo articuli fidei aliqua ratione intelligunt, 2° est,
et et in aliquibus lumen et habitum infusum ad eadem intelligenda, quod est pro Henrico.
Hec

Quid aut realiter hoc argum^{ta} dicitur artic^o 8. **NEC** 3° modo, nam argum^{ta} contraria non p^{nt} solū evidenter aut ostendi et evidenter soluta esse principio desumptio est ipsi^s reb^{us} de quibus sunt articuli, q^z esse jōdem principio possent ostendi eorū veritas, quam tñ nō posse evidenter demonstrari, probatū ē sup^{er}. Sed ad sumū pōt evidenter ostendi in articulis fidei morā supernaturalib^{us} nō includi implicationē ex sola terminorū significatōe. et hoc non sufficit ad evidenter ostendendū illos articulos esse de facto veros vel posibles, quia non est evidens, quidquid nō implicat contradictōem vel esse possibile vel de facto verū.

DICO 4°. Theologia nō ē scia, p^{ro}p^{ter} et formaliter scientia^m p^{ar}te^m ex p^{re}cedentib^{us} conclusionib^{us}; non est scia nisi habeat evidentiā, non habet evidentiā principio nec directē nec indirectē, nec in se nec in alio, q^z negi conclusionū rō. Quod si in Theologia assumitur quaedam à nobis demonstrabilia ratione nat^{ur}e, ut deum et rō ea vel non ut sumunt^{ur} et p^{ro}p^{ter} Theologia, vel assumunt^{ur} tñ ut rō et credita.

Ad argum^{ta} p^{ro} sententiā D^o illa testimonia scripturæ et D^o Aug^ustini non minus nostre s^{en}tentiæ adversari. nam eorū Aug^ustini lib^{er} 12. 13 et 14. de Trinitate, et p^{re}terea lib^{er} 14. cap^{itulum} 13 scia appellat non tota Theologia, sed ea tñ q^uæ circa res temporales versat^{ur}, quæ distinguit^{ur} à sapientia q^uæ versat^{ur} circa res æternas, et sapiens Aug^ustini fidem appellat sciam. Unde Theologia dicitur scia, vel q^z ad res fidei explicandas plura assumit^{ur} ex humanis scientijs, quocirca plurimū circa res scias versat^{ur}, vel quia habet modū quendam procedendi scientificū, atq^{ue} ad summam certitud^{inem} quantum non habeat summam evidentiā. Ad rōnem D^o et omnī nobilissimam, tñ ex summa certitud^{ine} nūm ex dignitate obit^{ur} est omⁿi quid excellentius de rebus in p^{re}missis vel minimā habere sciam q^uæ de rebus inferiorib^{us} maxime, quod aut homō nō habeat evidentiā, nascit^{ur} ex conditione status presentis vite.

Argumenta vero Henrici probant 2^{am} conclus^{ionem} Super sunt duo dubia.

1° quō habet intellectus exit Theologia? neg^o nō pōt esse fides, si q^z fides ē artic^o ut revelatio, rō à deo, et cognitio Theologica habetur per discursū. tñ q^z sicut scientia conclusionū d^{icitur} habet distinctū ab intellectu principio, ita hanc cognitionē Theologicā oportet esse habitū distinctū ab habitu articuloz qui ē fides. D^o non est valde de vocabulis laborandi ubi de re constat. Constat aut Theologia esse habitū certū, inveniendum ex per discursū paratū ita se habentem ad fidem articuloz, sicut se habet scia ad intellectum principioz, et quam dogmā nō habet rōnem distinctam, revoceat^{ur} ad fidem, et appelletur fides sed mediā, ita rō.

2° **Dubium** Utrum saltem deus possit viatori communicare evidentiā noticiā arti^{culo} culoz fidei?

1^a s^{en}tentiā est Scoti in 2° d^{istinctio} 3. q^{uestio} 9. qui inquit posse viatorē habere evidentiā noticiā articuloz rō fidei, nō quidē intuitivā qua clarē videat^{ur} deus ut existens et p^{re}sens, q^z ea d^{icitur} visio beatifica, sed abstractivā, qua res quidē clarē cognoscit, nō tñ ut existens et p^{re}sens, quod d^{icitur} docet in quodlibet 4. 7. et Occam q^{uestio} 1^a p^{ro}logi art^{iculi} 4° saltem quoad aliquos articulos inter quos numerat deū et Trinitatē et omⁿi. Gabriel. ibidem art^{iculi} 3°. Probat p^{ro} q^z hanc evidentiā noticiā abstractivā non repugnat statui viatori, cū nō sit visio beatifica q^z rō 2° q^z hoc realiter inest angelo, cū intellectus angeli sit p^{er}fectior humano, debet naturatē p^{er}fectiorē de deo cognitionem habere q^z homo, homo autē in statu innocentie naturatē ali^{quid} quomodo deū cognoscet, q^z multo magis angelus q^z rō 3°. Paulus post raptū vidit deū q^z.

2^a s^{en}tentiā est Argemira q^{uestio} 3^a p^{ro}logi, dicens, posse viatori communicari evidentiā dei noticiā nō

no abstractiva sed intuitiva, hanc qdem qe pot dicitur in beato suspendere ad hunc fructum veli
 da visione, et sic no erit amplius beatus, quia essentialiter beatitudo in fructu consistit. Non aut
 illam, qe ex ipso quod e clara cognitio e intuitiva.
 3^a est Durandi. q. 4. negantis posse coicari vitori hanc evidentem noticiam, qd sicut mihi placet et
 probat, qe si pot haberi hac evidens noticia, vel per discursu vel p amicitia vel p simplici op,
 probatione, no p^m vel n^o et a priori vel a posteriori, no a posteriori, nam si aliquis esset,
 vel est aliquis effectus dei a nobis evidenter cognoscibilis, q evidenter demonstraret deum ipso pro,
 ut e in se, et tunc sequeretur deum et veritates signatiales. no e ex qm suo signatiales. nec a prio,
 vi, nam hoc vel non habens causam vel solus dei et cum supradictam, unde si deus in se no pot clare vi,
 dei a vitoris, neg per ipse tangi pot cum possit alia evidenter probari. Deum 2° qe vocatus
 aliorum ambiguo non pot e evidenter nota, nec vel p discursu quod e improbat, vel ex sola
 termino apprehensio e ab neg, per hanc posse haberi p^m nam si deus hanc sui claram cognitio,
 vitori comunicat per simplici apprehensione, vel facit intendendo se immediati eius intellectui p modo ob
 scit, et sic causata visione beatifica, vel intendendo se p aliqua spem et similitud^m q illi clare ve,
 p^m sentet, ut nulla posse e creati speciem q deum representet sicuti e, et probabit q. 12. Unde
 si daret, illa causata noticia intuitiva et visione dei, nam oculus cui videt colorem p spem
 videt, in intuitu videt. Itt inquit some, quod huiusmodi spes representaret clare dei et o
 in se, no videt et existens et presens. sed hoc gratis d^r, nam si representet clare dei ut e in se,
 cu existens actualis sit de essentia dei, ideo representaret et existentiam actus. Unde hanc species
 causata est a deo ut ab obo, quare ex modo representaret obo sicuti e. Unde deus e omnibus
 rebus intus presens, si ipse p spem intelligibile vivat intellectu, intelligit et ut rebus om
 nibz et ipse intellectui intus p^m arg, adeo ut existens.
 Ad p^m dico de falso assumere, neg. n. possibile e vitori ut sic inesse claram dei noticiam.
 qe hoc efficeret e beatus. Ad 3^m 1° assumi id q e dubiu sc. d Pauli vidisse
 essentia dei, unde si videt, possit illud no retinere nullam claram cognitione sed solum in co,
 fuso recordabatur se clare vidisse divina essentia.

ART. III.
 Verum Theologia sit una scientia?

1^a s^ma negat Theologia e unam scientiam, et e quorundam quos citabo in 2^a s^ma. Averroli
 apud Capreol. q. 12. probat p^m qe Theologia habet obo diversissima, sc. ven et creaturas. 2°
 Theol^a componitur in se practical et speculativa, q sunt differen^{tes} essentialiter scientia. 3° si
 est una, maxime ex una rone revelabilis, et hoc fieri no pot, tu qe hoc e modus cognis
 sionis, omnis ut scit no ex modo sed ex obo delimitata e, no qe revelatio e efficiens scie, no ratio forma
 tis, no qe ut deus revelans obo hanc scientiam, sed eum una scia. Unde sicut se habet a humanis scientiis,
 ito hanc ante intellectus, ut in Theol^a revelatio, et ex eius origine no habent obo humana scia ut
 sint una qe. His addit rationem Durand. q. 4. qe Theologia e triplex, p^m que immediati ordinat
 unice fidei in scripturis conveni. 2^a ratio qua ipdem explicant et defendunt. 3^a qua conclusio
 explicant et defendunt, et hec tres non pnt e una habitus, qe dua posteriores sunt acquire
 p^m aut infusa.
 2^a s^ma dicit e una. in d Thomas hic, quod sequit et defendit Dicit. et Capreol. q. 3. theologi. et Alber.
 in tunc tract. 1. q. 3. membro 2. Henrici in sum. o. q. 3. et q. 5. q. 4. Occam q. 4.
 theologi et Gabriel. ibidem, et Ricard. Grego. Egidio. q. 3. Sed inter hos snt duo dubia, primu
 qe, unde desumenda sit unitas Theologiae
 3^a motus dicit a d Thomas, sumenda e ex unica rone revelabilis, q e ratio formatio obo, ad
 quod

quod explicari ait Caiet. altera est ratio formalis obiecti ut obiecti est, altera obiecti ut res et quare
illa se habet ad hanc rationem passivam consequens, et q. in obiecto visus est visibile et coloratum, in obiecto
metaphysico est abstractum et est ratio, et ens ut ens, in Prologia est reuelatum, et dicitur ut dicitur, de
uni proprio et specifico unitate et immutabili ex illa non ex hoc, quia illa est essentialis obiecti ut sic. aut
et non eandem et utriusque unitate, aliquid enim illa est ratio spiritus infini, hanc gratia vel minus q. ge.,
nere, ut in metaphysico abstractio est una spiritus infini, ens enim minus q. genere, interduum vero
est contra ut in Prologia dicitur ut dicitur sub ratione indivisiibili ratione est obiecti Prologia mea
et beatorum, reuelabilitas una genere, communio quidem beatorum, incidenti fidei, et abstractio ab
evidenti et incidenti non Reale. **Utrumque** est negantur posse hanc unitatem suam,
uni ex ratione reuelabilis. ita Albertus. Occal, Gabr. Episcopus, p. 3. arguitur p. 3. sed
sed dicit desumenda est ex ratione formalis obiecti ut res est, q. est deus ut dicitur. et non rationem obiecti ad
quod attributum dicitur contra omnia q. tractant in Prolo. idem dicitur Henricus. Proter eo ino et
Pro. et dicit in hoc modo convenit. mal ideo d. Pro. sic enim assignat unitatem ex reuelabilis, q. n. d.
dui constituitur obiecti Reale, eius vero unitate q. desumit ex obiecto ut res est manum hinc ad p. et infra.
Quibus qualis sit unitas Reale? 1. Occal et Gabr. dicitur de ratione p. aggregatam haberi,
tunc, tot quot sunt conclusio et p. in, in unam quandam coordinatam. 2. Greg. videtur dicere de unum
haberi que pro unitate obiecti. 3. Caietanus et alii dicitur de unum habitum spiritus infini esse unitatem specificam
reuelabilis. 4. alij dicitur de unum numero, q. intendit prout plures conclusio cognoscunt. in
Henricus: sup. et videtur de Pro. in p. 2. q. 4. art. 4. in corpore ad p. et 3. sed q. d. Pro.
alibi ait sciam constare ex lumine intellectus agentis et speciebus reu. intelligibilibus q. sine dubio plures
sunt ut de reu. q. 8. art. 10. ad 4. et q. 20 art. 2. et in 3. d. 14. art. 1. q. 2. ideo
Capreolus q. 3. prologi ut conciliat hoc dicta d. Pro. inquit de unitate sciam dupliciter et sciam
apud p. d. q. dam n. voluit sciam non est alius q. hunc quo res cognoscitur, q. dam vero voluit de
specie intelligibilibus habitu remanentes in anima, ideo d. Pro. sub dubio locutus, propter has duas
sententias. **PRO SOLUZIONE NOTANDVM** est circa distinctionem Caietani de
distinctione obiecti ut obiecti, et obiecti ut res est, rationem formalem obiecti ut obiecti est nihil aliud q. rationem cognoscibilem,
unitate qua res cognoscibilis est, q. formale est obiectum cognitionis nihil aliud est q. et ab ipso cognoscibile,
sed ne ad libertatem nobis confingamus huiusmodi modos cognitionis et rationes cognoscibilitatis, ideo oportet
et has ipsas rationes cognoscibilis, et ipsam et cognoscibilem ex rebus ipsis in proprio rationem formalem esse
desumi, q. res sunt mensura cognitionis, et unum quodlibet in tantum est cognoscibile, in quantum est res ut
ex q. h. rationes et cognitiones detumenda sunt, sumi dicitur. 1. est obiectum ipsum seu res q. cognoscitur,
nam in rationem formalem quod sit a parte rei debet et ab intellectu cognosci, ut et in sensu ideo coloratum
est visibile a visu, q. de ratione coloratum est et visibile, et in metaphysico ideo obiectum illud est cognoscibile
in abstractione a materia, q. ex natura sua est a parte rei abstractum a materia intelligitur sui obiecti reu.,
physico q. sui abstractio est. Altera ut res est medium ipsum quo res cognoscitur in proprio rationem for.,
malis quod habet a parte rei, non ut a parte rei, sed ut est medium et principium in sui connectionem
quod sit a parte rei et eo cuius est principium, vel ad quod cognoscitur assumitur ut medium, q. in con-
nectionem quod habet a parte rei cum illo, causabitur de in intellectu connectionem ipsis intellectus cum eadem
re, et q. cognitio sui propria rationem nihil est aliud q. ad hanc quodam intellectus ad rem cognita, ideo
variata hac connectione a parte rei, variat et ad hanc intellectus, et consequitur ipsa cognitio, et
in hanc rationem variat intellectus principium a scia conclusionem, q. illa via medio hanc q. media cog-
noscitur, scia ab opinione, q. illa habet medium necessarium hanc probat, euryt utrag, a fide, q. illa
habent media ex parte rei cognita, q. sunt causas vel effectus eius, hanc vero habet medium via
exteriori et dicitur et reuelano. eodem modo distinguuntur apprehensio enunciatio et discussio.
Quod si obiectum et medium seu principium inter se comprehendimus, ita se habent ut hoc posterius debeat

ad primo debent, et hoc quod duo, p^o ut si res cognoscenda sit necess^o, assumat mediu necessarium, si con-
tingent, assumat contingens. 2° ut assumant mediu et principia ex rebus ipsis q sunt cognoscenda et ut sunt,
nisi vel de vel effectus rei cognoscenda, qz remanent res ex proprio qm fieri pot debet cognosci.
Quibus quomodocumq ea oia extra ad una generis sciam spectant, qz vel sit sing generis res in phyca
elementa, mixta et vel licet sint diversoru generu, in dicunt attributivum res accio et subta, in ea
oia media ad una generis sciam vel habitus speculab^{is} q vel in eoru medijs sunt eisdem generis et
varie spes demonstrativu, vel si sint diversoru generu, dicunt attributivum ad unu, et intellectus primo
et conclusionu scia, qz hoc pones ab illis, reliqua ad diversos habitus pntem, sicut opinio pntet ad
ad eundem habitum ad qua scia, Sed ad dialectica omnia dda rebz omnibz probabili bz dissetere.

et fides est no e eisdem habitus duig scia. T. **INFERO**
INFERO 1° prout sunt duo reru genera ex qbz desumit^r cognitio, ita et sint duo rones cognitio seu rone
 rones formales ubi ut dicitur qz illis rebus desumit^r, altera consequi rone formalis ubi, ut res e,
 sicut e abstractio in metaph^{is}, altera consequi rone medij, quibus e ee scibile p fide et revelate
INFERO 2° contra Caietam, quod sunt ratio formalis ubi et sic quoad specificam unitate et distinctio,
 one consequi rone formalis ubi et sic, sicut medij et mediu, et qualis e omnia huius talis illig.
 Deceptis e aut in eoz exemplo nam abstractio metaph^{is} comparat cu esse et sic, et ideo no unitas
 nisi eandem unitate, cu in sit comparanda cu intelligentio. Deutabilis e. **Psol** am u
 parant cu ubi et res e et cu deo sub rone revelabilis, cu deberet comparare cu medio, cu
 deo et dicente et revelante, et hoc modo eadem e utriusq unitas.

NOTANDU 2°, hoc ad discernim^o quod ad p^ous spectat inter **Psol** et alias scias, qz hoc
 om suam cognitio desumit ex rebz ipsis q cognoscunt, nam et res cognitio p propria spm mio,
 sunt intellectus, et media cognitio desumit ex na reru cognitio qz sunt ipsaz cu vel effectus
 et cognitio **Psol** desumit ex medio externo et dicente et revelante, no aut nullo modo a res
 bz. Quod fit, ut in seoz differentia ubi et sic diversificem et ipsa cognitio reru; In **Psol**
 vero rone differentia per accidens omnino se habent ad reru cognitione, qua res illos omnes
 cognoscuntur rone ut revelate, q revelatio eodem prout modo se habet ad oia saltem q
 mediate revelant, et ideo unitas vel distinctio **Psol** per se p^o no est sumenda ex differentia
 reru cognitio ubi se, sed ex differentia alioru rei se medij dicente et revelante, prout igit
 variabilis revelatio ita et cognitio **Psol**. Non variat aut ut Caiet^o putavit qz eadem et in
 eadem, qz visio no e revelatio, sed diversificat ad sumum vel ex parte revelantis q e
 deus vel homo et vel ex mediate vel immediate revelationis vel ex alio modo.
 Hic in addo aliqua et rone et rone sumenda et unitate ex rebz cognitio et ubi et res,
 quod suppono ee dea. p^o qz licet hoc cognitio a rebz no accipiat, derivatur tñ ad res tang
 vere cognitio, unde et terminu specificabit et distinguens. 2° qz res p revelatione cognitio ap,
 prehendunt a nobis per varias species, pro varietate reru, quare pro varietate specie,
 cum variabitur cognitio, q nihil e aliud q spes expressa habitualiter manens in intellu. 3° licet **Psol**
 unitate revelato, tñ procedit modo scientifico, et res ipsas a deo revelatas distinguit et ordinat su ipsoz
 nam quim fieri pot, unde et hoc no participat rone scia, habitus unitate scia a rebz.

NOTA 3° habitus fidei infuse no e proprie cognitioem artic^o fidei, na puer baptizatus habet huc ha-
 bitu, no tñ illos cognoscit, sed oportet illi accedere habitus acquisi quo salte alio docente cognoscit q nam sint
 hi artic^o, qbz tñ p habitus infuse tang, mediu assensu, quo fit et sic habitus fidei rone num^o sit in huc fide
 lo quo deo articulos credit. habitus aut acquisi quibz idem artic^o cognoscunt plures sint, pro varietate reru cogno-
 scio. suppono in huc, cognitioem multaz conclusionu et primo, q no ee unu num^o habitus, qz in unu spe vel que pro
 unitate reru q cognoscunt. **DICO** **Psol** nam ee unu habitus no num^o sed spe vel que. no ee unu num^o
 parte ex 3° notabil^o, ee unu spe vel que pro 1° ex rone revelabilis, a qua didi e in 2° notabil^o q se p^o sumi
 spm et unitate **Psol**, na una e rone revelabilis respe eoz omu q sint revelata, sicut sit una spe sua
 qua qz, ut spe distinguam^o revelat^o mediate conclusionu, ab immediate primo, 2° ex obto formali et
 res. nam deq licet in se sit maxime unu numero, tñ qz a nobis no pot ita cognosci, sed plurima sint

Handwritten marginal note in the left margin.

E. dirig. sed qd non e. obum contingens, circa quod tanta valet praxis. **V. Sententia**
 dicitur praxim e. tm adu pmparatum a voluntate, vel si est elictus no dicit ordinem ad illum.
 hoc sicut refertur a scoto et d. Henrici q. 1. q. 3. ratio e. qd adus predicti ex quibus gignit, ha,
 binus morales virtutu et virtutu sequitur electione. unde dicitur in inicio p. c. 1. q. 1. ingit, actio
 quod adu seu praxis e. ex electioe h. ois operatio. et dicitur 1. q. 1. c. 2. ingit, actio
 principiu e. electioem, et 6. metaphys. 1. actioem principiu in agone a electioe, q. actio seu
 h. ois sequitur electioem. dicitur addit. Occam q. 4. qui dicit, praxim sumi vel impercepti pro oi ope.
 ratio, vel pro oi adione q. sequitur cognitioem. 3. pro oi operatoe q. e. in parte operantis, 4.
 pro ea q. sequitur electione.

M. E. videtur dicendum praxim proprie e. omni adione volunt. elictioe vel impercepti et circa
 adu finis quo a ratione diriguntur, in quo includo adu intellectus et pendes a voluntate, no autem
 diriguntur a logica, quia praxim proprie in actibus humanis a cognitione distinguitur, q. e. dicitur
 adus voluntatis vel ut a voluntate pendes, non dicitur amere obtinere finis e. speculativa et dicitur
 e. Henrici, e. dicitur voluntate speculativa. Adde tm proprie praxim vocari e. adu
 omni q. sequitur electione ppter argumta s. sicut. unde p. dilectio obtinere finis proprius est potius
 principiu praxim q. ipa praxim, sicut intellectus principiu e. principiu scia no ipa scia
 unde practica scia non ipa proprie dicitur quo ois volumus finis, vel huc e. diligere, sed
 illud accipit a speculativa, hoc u. supponit tanq. principiu pte se notu in scia practica. ex
 quibus apparet quid veri vel falsi habeant, alia sententia.

Q. m. Quod dicitur per quod formate constituitur habitus cognitionis practicus, et q. quid a specu.
 latibus distinguitur.

1. **ma** dicitur esse habitus e. deservendi a solo fine sine intrin. sine extrin., et solum ex intentione
 operantis, ita Henrici q. 1. q. 1. Capreol. q. 2. prologi innotia sicut d. Thomas

2. dicitur id deservendi e. ex solo obto no autem ex fine, nisi quatenus in obto virtuate includit
 ita Scotus q. 4. prologi.

3. **ma** e. Goffredi apud Scotu, qui intellectus speculativus et practicus ex relatione ad fine
 sicut ex fine aut constitui et distingui, propter illud Arist. 1. 2. de anima 49. Intellectus speculativus
 et practicus fine differunt. habitus vero cognitionis ex obto e. practicus et speculativus.

4. **ma** e. Occam q. 4. qui ait forte et intrin. e. se ipsis constitui et distingui, in quo co.
 rantur cu. Scotu d. Henrici apud Scotu. Causa hinc ratio p. finis, ut dicitur p. omni efficientes, tanq.
 p. aliq. obto p. p. p. obto formalia x p. p. p. p. obto materia q. circa idem ver.
 sicut speculativa et practica. eandem sicut sequuntur Gabr. et Greg. q. 5.

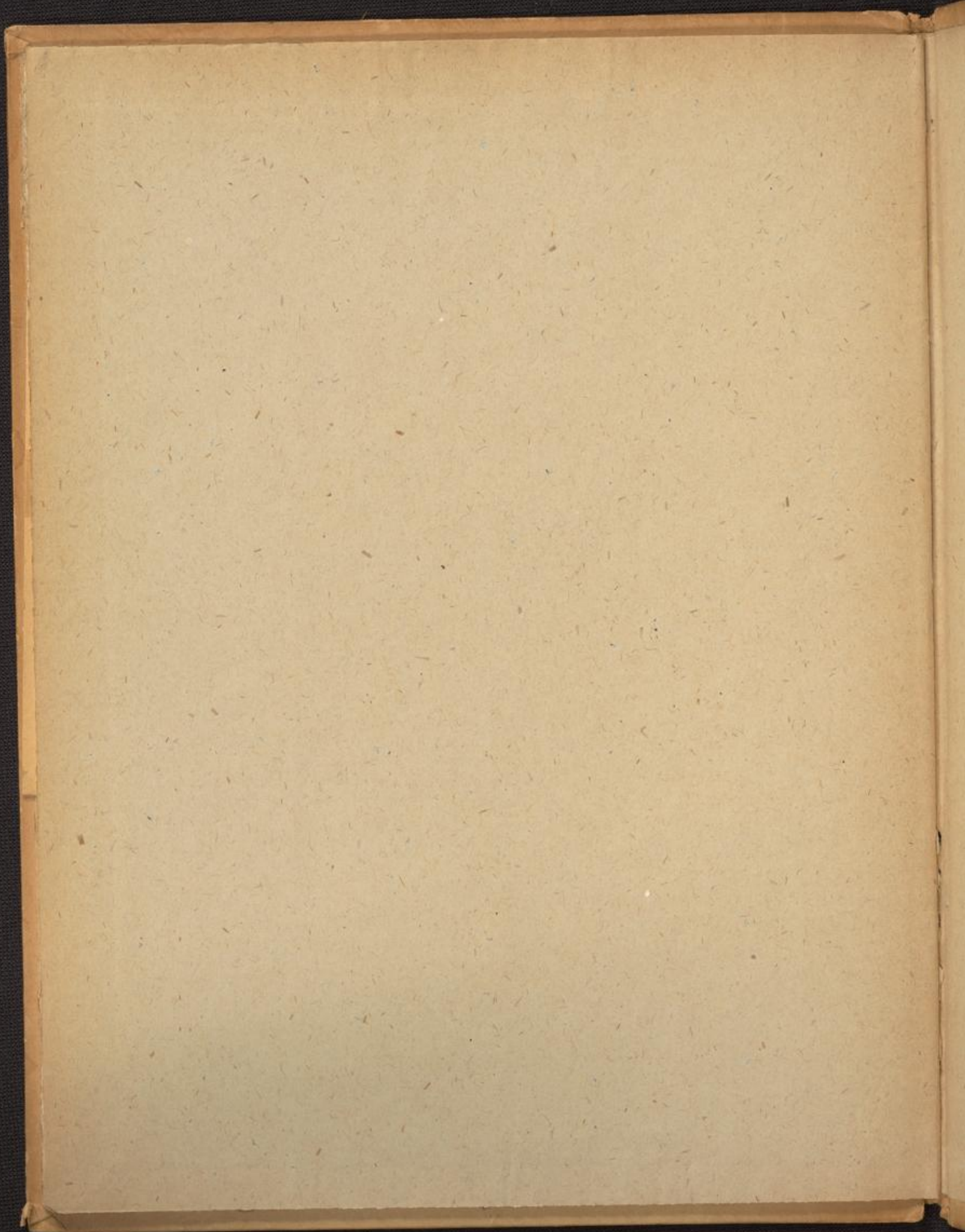
5. **est** dicitur q. 6. p. obto tm causate et radicate constitui et distingui et finis u. formate.

Nisi vero dicendum, habitus practicus et speculativus p. se constitui et distingui e. ex obto forte tm e.
 ex fine nati seu q. debet ad obto, excludo subtm mate et fine tm extrin. e. ex intentione operantis.
 patet, qd constitui et specificatio e. ex obto forte et sup. dicitur, per adu referet, sicut obum sumam,
 natus, sicut fine eius natus q. inuicem constituit, et tunc sibi inuicem coe, nisi quod ea q.
 sumit ex obto e. magis intrin. et formalis, q. u. ex fine d. notior. ex quibus patet qd veri
 vel falsi in alijs sententijs consistat.

Q. m. Quod dicitur Quamnam sit appellanda proprii cognitio practica?

1. **ma** est Scoti, notiois practica e. ad omnia q. d. directiva praxim, sicut adu et fine,
 dicitur, sicut remota et tm virtuate. quare cognitioem hanc quod deo sicut tenemus et rone aut e. pra.
 ctica, qd saltem virtuate e. directiva eius praxim qd deus sicut diligendus, idem dicit de
 principijs q. busda. communibz, qualia sicut q. in medicina theoretica continentur, imo si Gregorio
 credimus et notiois incomplexa obto vult e. practica, qd ad illa pot. seq. actio et praxim
 quod tm negat commentator eius Licetus. 2.

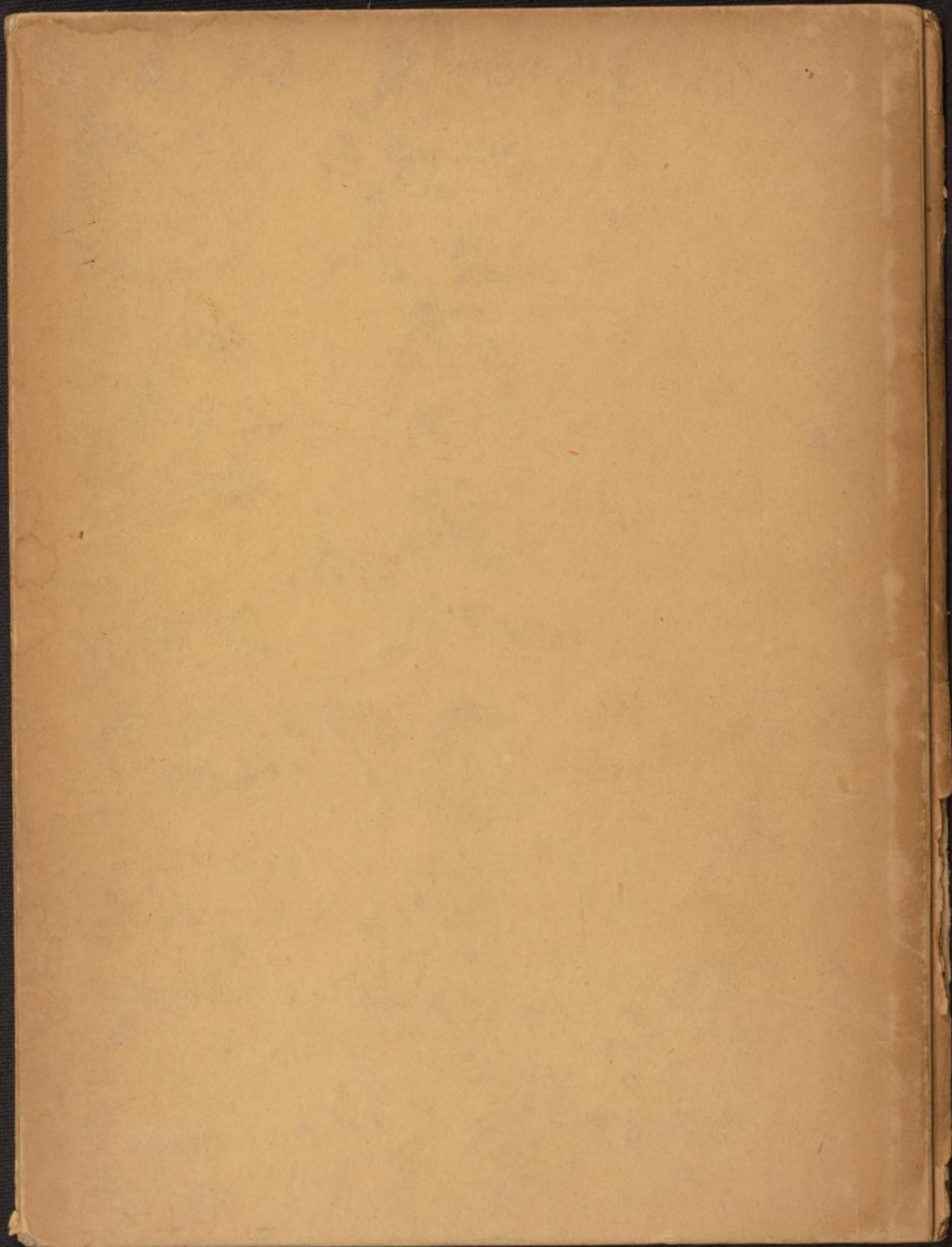
Handwritten text in the left margin, including numbers and some illegible script.

D.

1084

10 Bl. 28x21,5 cm

D
1084

5 cm